

Fingrid Oyj
Aki Laurila
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki
palautteet@fingrid.fi

Palaute

Päiväys: 31.8.2023

Yhteyshenkilö: Esa Pohjosenperä
Sähköposti: esa.pohjosenpera@elenia.fi

Puhelin: 040 706 5889
Fax:

Kantaverkon kehittämissuunnitelma 2024–2033 luonnos

Kiitämme mahdollisuudesta antaa palautetta kantaverkon kehittämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2024–2033.

Toimintaympäristö muuttuu tällä hetkellä voimakkaasti ja ennätyksellisen nopeasti. Fossiilisten polttoaineiden käyttöä vähennetään sähkön- ja lämmöntuotannossa, teollisuuden prosesseissa sekä liikenteessä. Puhdas ja toimintavarma energiajärjestelmä luo huomattavia mahdollisuuksia myös uusille teollisille investoinneille Suomeen.

Säätökykyisen tuotannon määrä vähenee vähäpäästöisen tuotannon lisääntyessä ja uusi tuotanto sijoittuu maantieteellisesti hajautetummin ja kauemmaksi kulutuksesta. Tuotannon hajautuminen tarkoittaa myös merkittävien tuotantokeskittymien sijoittumista uusille alueille. Tämä puolestaan asettaa uusia haasteita alueelliselle sähkön siirrolle sekä kantaverkon kehittämiselle. Sähköntuotantorakenteen muutos vähäpäästöisemmäksi ja sääriippuvaisemmaksi sekä yhteiskunnan sähkönkäytön lisääntyminen edellyttävät vahvoja siirtoyhteyksiä Suomen sisällä sekä vahvoja rajasiirtoyhteyksiä naapurimaihin.

Asiakkaiden näkökulmasta Kantaverkon kehittämisprosessi on ollut viimeisien vuosien aikana hyvällä tasolla ja asiakkaiden omat kehittämissuunnitelmat on huomioitu kantaverkon alueellisissa kehittämissuunnitelmissa. Näemmekin, että aktiivista vuorovaikutusta asiakkaiden ja Fingridin välillä on syytä jatkaa myös tulevaisuudessa, jotta Suomen sähköverkkoa, ei pelkästään kantaverkkoa, voidaan kehittää kokonaisuutena, kansantaloudellisesti järkevällä tavalla, vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin.

Päävoimansiirtoverkon kehittäminen

Sähköntuotanto painottuu yhä enemmän Pohjois- ja Keski-Suomeen sekä maan länsiosiin. Sähkön siirtäminen Etelä-Suomen kulutuskeskittymiin edellyttää pohjois-etelä suuntaisten siirtoyhteyksien vahvistamista. Myös siirto länsirannikolta etelään kasvaa ja meritulivoiman kehittyessä länsirannikko voi muodostua vielä entistäkin tuotantopainotteisemmaksi. Etelä-Suomen sähkön alijäämä kasvaa yhteistuotantolaitosten sähköntuotannon vähentyessä ja sähkönkulutuksen kasvaessa. Tämä alijäämä korvautuu pohjoisen ja lännen tulivoimalla ja tuonnilla etenkin Pohjois-Ruotsista. Sähköntuotannon kasvaessa Suomesta tulee sähköenergian osalta omavarainen ja myös sähkön siirto naapurimaihin lisääntyy. Sääriippuvan sähkön tuotannon lisääntyessä rajajohtoinvestointien merkitys järjestelmän tasapainottavana elementtinä korostuu.

Pohjois-eteläsuuntaista siirtokapasiteettia rajoittavat kaksi sähkötekniisin perustein määriteltyä poikkileikkausta: Keski-Suomen poikkileikkaus sekä Kemi-Oulujoen poikkileikkaus. Lisäksi tuulivoiman kehitys on tuonut uuden siirtokapasiteettia rajoittavan leikkauksen länsirannikolle.

Tuotannon muuttuessa entistä enemmän sääriippuvaiseksi ja kauemmaksi isoista kulutuskeskittymistä, on Suomen sisäisen siirtokapasiteetin sekä rajasiirtokapasiteetin kehittäminen naapurimaihin ensiarvoisen tärkeää. Päävoimansiirtoverkon kehittämisessä on tärkeä huomioida myös merkittäviksi muodostuvat alueelliset tuotantokeskittymät mahdollistamalla uusien muuntoasemien lisääminen uusille pohjois-etelä suuntaisille päävoimansiirtoyhteyksille.

Elenian alueilla uuden tuulivoiman rakentamisen painopiste on siirtymässä kohti sisämaata ja Keski-Suomea. Kyseisillä alueilla tuulivoiman liitettävyyttä rajoittavat ensisijaisesti pitkät siirtoyhteydet päävoimansiirtoverkkoon. Kantaverkon kehittämissuunnitelmassa esitetyillä Metsälän vahvistamisilla sekä uudella Harjulinjalla on merkittävä vaikutus Keski-Suomen poikkileikkauksen vahvistamiseen yhdessä muiden pohjois-etelä suuntaisten siirtoyhteyksien kanssa. Lisäksi kyseisillä johdoilla on merkittävä vaikutus paikallisten tuotantokeskittymien liittämislle osaksi sähköjärjestelmää ja suunnittelussa onkin huomioitava uusien kytkinlaitosten sekä muuntoasemien sijoittamisen mahdollistaminen johdoille.

Pohjois-Eteläsuuntaisen päävoimansiirtoyhteyksien lisäksi myös poikittaisten siirtoyhteyksien, ns. vöiden, vaikutuksia alueellisen siirtokapasiteetin parantamiseksi on tarkasteltu ja tulisi jatkossakin tarkastella sekä osana päävoimansiirtoverkon kehittämistä että alueellista verkon kehittämistä.

Alueelliset kehittämissuunnitelmat

Alueellisissa kantaverkon kehittämissuunnitelmissa alueiden erityispiirteet sekä kehittämistarpeet ja -suunnitelmat vastaavat omalla toimialueellamme hyvin omia näkemyksiämme.

Elenia toimii alueilla, joissa tuulivoiman voimakas rakentaminen näkyy alueellisen siirtokapasiteetin kysynnän merkittävänä kasvuna. Fingrid on huomionut suunnitelmissaan lisäkapasiteetin tarpeen mm. lisäämällä alueellisiin suunnitelmiin uusia 400/110 kV muuntoasemia olemassa oleviin sekä uusiin pohjois-etelä suuntaisiin päävoimansiirtoyhteyksiin lähemmäs tuotantokeskittymiä. Uudet muuntoasemat parantavat merkittävästi olemassa olevien johtojen siirtokapasiteettia pienentämällä siirtoetäisyyksiä sekä lisäämällä liittymispisteitä päävoimansiirtoverkkoon. Myös merkittäviin alueellisiin sähkön kulutuksen kasvuihin kantaverkon kehittämissuunnitelmassa on varauduttu lisäämällä alueellisiin suunnitelmiin uusia siirtoyhteyksiä sekä kantaverkon muuntoasemia sekä kytkinlaitoksia.

Olemme tutustuneet alueellisiin verkonkehityssuunnitelmiin ja jatkamme aktiivista keskustelua alueellisesta verkon kehittämisestä Fingridin kanssa. Emme ota tässä palautteessamme tarkeemmin kantaa eri suunnittelualueiden kehittämissuunnitelmiin.

Investointitasot ja hankkeiden oikea-aikaisuus

Fingrid on esittänyt kantaverkon kehittämissuunnitelmassa investoivansa kantaverkkoon 4 miljardia euroa vuosina 2024-2033. Tämä tarkoittaa keskimäärin noin 400 miljoonan euron vuosittaisia investointeja ja taso on noin nelinkertainen vuosittaisiin poistoihin nähden. Tarkastelujakson investoinnit ovat kasvaneet merkittävästi edellisessä kantaverkon kehittämissuunnitelmassa esitettyyn 3 miljardiin euroon nähden. Kasvu on merkittävä etenkin urakointimarkkinan näkökulmasta. Investointisuunnitelmien taustalla olevissa energiamurroksen etenemisen ennusteissa on yhä paljon epävarmuutta ja todellinen tarve voi olla yhä tätäkin isompi. Merkittävä osa investointiohjelmasta liittyy energiamurroksen mahdollistamiseen ja siten loppuasiakaiden hankkeiden hankkeisiin, jotka edelleen saattavat muuttua tarkastelujaksolla. Elenia

pitää tärkeänä, että investointien oikea-aikaisuutta arvioidaan jatkuvasti tarkastelujakson aikana yhteistyössä Fingridin asiakkaiden kanssa.

Ystävällisin terveisin:

Elenia Verkko Oyj

Jorma Myllymäki
Varatoimitusjohtaja